

บทที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัยและลักษณะทั่วไปของข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้และวิธีการเก็บข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้ข้อมูลจากการสำรวจการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม และ การใช้เวลาของประชากรซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อ เดือนสิงหาคม 2533 ประชากรที่อยู่ในข่ายการสำรวจคือ ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปที่อยู่ในครัวเรือนส่วนบุคคลทั่วประเทศ ไม่รวมครัวเรือนพิเศษ ครัวเรือนสถาบัน และครัวเรือนชาวต่างประเทศ ที่มีเอกสิทธิ์ทางการทูต

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างของโครงการสำรวจการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและการใช้เวลาของประชากร พ.ศ.2533 เป็นการเลือกตัวอย่างแบบ 2 ชั้น (Stratified Two Stage Sampling) โดยมีชุมชุมอาคาร/หมู่บ้าน เป็นหน่วยตัวอย่างชั้นที่หนึ่ง และครัวเรือนบุคคลเป็นหน่วยตัวอย่างชั้นที่สอง

1. การเลือกตัวอย่างชั้นที่ 1

การเลือกตัวอย่างชั้นนี้ ได้ใช้ภาคตามการปกครองและกรุงเทพมหานครเป็นชั้น (Stratum) รวม 5 ชั้นคือ 1) กรุงเทพมหานคร 2) ภาคกลาง ยกเว้น กทม. 3) ภาคเหนือ 4) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 5) ภาคใต้ โดยแบ่งแต่ละชั้นออกเป็น 3 เขตคือ เขตเทศบาล เขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล-สุขาภิบาล แล้วจึงเลือกชุมชุมอาคาร/หมู่บ้านจากแต่ละเขต อย่างอิสระต่อกันด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างมีระบบ โดยให้ความน่าจะเป็นปฏิภาคกับจำนวนครัวเรือนของชุมชุมอาคาร/หมู่บ้านนั้นๆ ได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 2,600 ชุมชุมอาคาร/หมู่บ้าน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2536: 7) จำแนกได้ดังนี้

1.1	กรุงเทพมหานคร	420	ชมรมอาคาร/หมู่บ้าน
1.2	ภาคกลาง (ยกเว้น กทม.)	660	ชมรมอาคาร/หมู่บ้าน
1.3	ภาคเหนือ	470	ชมรมอาคาร/หมู่บ้าน
1.4	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	695	ชมรมอาคาร/หมู่บ้าน
1.5	ภาคใต้	<u>355</u>	ชมรมอาคาร/หมู่บ้าน
	รวมทั้งสิ้น	<u>2,600</u>	ชมรมอาคาร/หมู่บ้าน

2. การเลือกตัวอย่างขั้นที่ 2

เลือกครัวเรือนบุคคลจากทะเบียนรายชื่อครัวเรือน ซึ่งได้จากการจัดนับในชมรมอาคารหรือหมู่บ้านตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มตัวอย่างมีระบบคือ ในแต่ละชมรมอาคารจะเลือกครัวเรือนส่วนบุคคล 12 ครัวเรือน และ 9 ครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้าน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2536: 7-8) จำแนกได้ดังนี้

2.1	กรุงเทพมหานคร	5,040	ครัวเรือน
2.2	ภาคกลาง (ยกเว้น กทม.)	7,035	ครัวเรือน
2.3	ภาคเหนือ	4,950	ครัวเรือน
2.4	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6,975	ครัวเรือน
2.5	ภาคใต้	<u>3,780</u>	ครัวเรือน
	รวมทั้งสิ้น	<u>27,780</u>	ครัวเรือน

หน่วยตัวอย่างของการศึกษาในครั้งนี้

สำหรับการศึกษาเรื่องความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนไทย โดยใช้ข้อมูลจากโครงการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม และใช้เวลาของประชากรไทย พ.ศ.2533 ซึ่งมีหน่วยตัวอย่างของการศึกษาในจังหวัดตัวอย่างดังกล่าวคือ ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปทุกคน แต่เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ จึงเลือกศึกษาเฉพาะประชากรที่เป็นเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปีเท่านั้น รวมหน่วยตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีทั้งสิ้น 15,579 ราย

ข้อจำกัดและข้อได้เปรียบของข้อมูล

1. เนื่องจากใช้ข้อมูลจาก "การสำรวจการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและการใช้เวลาของประชากร พ.ศ.2533" โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ภาวะทางสังคม วัฒนธรรมและการใช้เวลาของประชากรไทย ที่จะสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมสามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาสังคม การกำหนดเป้าหมายทางด้านวัฒนธรรม และติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาสังคมต่างๆ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2536: 1) มิได้สร้างขึ้นเพื่อการศึกษาวิจัยในเรื่องที่จะศึกษาโดยตรง จึงทำให้ขาดความครบถ้วนในปัจจัยบางประการที่น่าจะมีความสัมพันธ์กับการใช้เวลาว่างในกิจกรรมต่างๆ ของเยาวชนไทย อาทิเช่น ระดับฐานะเศรษฐกิจของครัวเรือน ระดับรายได้ของเยาวชน บทบาทความสัมพันธ์ในครัวเรือน เป็นต้น ดังนั้นจึงทำให้ไม่สามารถนำตัวแปรเหล่านี้มาใช้วิเคราะห์ได้ ซึ่งทำให้ขาดความสมบูรณ์และไม่ครอบคลุมในตัวแปร หรือลักษณะปัจจัยที่คาดว่าจะเป็นตัวกำหนดให้เกิดความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมต่างๆ ของเยาวชนไทย ดังนั้นตัวแปรที่สามารถนำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชากร อันได้แก่ อายุ เพศ ขนาดของครัวเรือน การศึกษา การมีงานทำ ศาสนาที่นับถือ เขต และภาคที่อยู่อาศัย

2. การเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนของครัวเรือนถึงกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งคำตอบที่ได้มาเป็นการประเมินของผู้ตอบเอง มิใช่คำตอบของตัวเยาวชนโดยตรง ดังนั้นผู้ตอบจึงอาจประเมินแตกต่างกันไป อันอาจทำให้ข้อมูลที่ได้อาจไม่ตรงกับความเป็นจริง อาจมีการคลาดเคลื่อนกันไปได้ อย่างไรก็ตามคำตอบของหัวหน้าครัวเรือนเกี่ยวกับกิจกรรมของเด็กที่มีอายุน้อย คงจะคลาดเคลื่อนน้อยกว่าของเยาวชนอายุ 18 ปีขึ้นไป เนื่องจากความใกล้ชิดของเด็กต่อครอบครัวย่อมมีมากกว่าเยาวชนที่มีอายุมากกว่า

3. เนื่องจากการสำรวจข้อมูลระดับประเทศ แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เวลาในกิจกรรมต่างๆ เป็นการสะท้อนให้เห็นภาพรวมของประชากรว่าใช้เวลาว่างในกิจกรรมนั้นๆ มากน้อยเท่าใดใน 1 สัปดาห์ ขาดรายละเอียดและลักษณะทางด้านคุณภาพที่น่าจะนำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษาวิจัยได้มากกว่านี้ อาทิเช่น รายละเอียดของการฟังวิทยุ รายละเอียดของรายการโทรทัศน์ รายละเอียดของประเภทหนังสือที่อ่าน วัตถุประสงค์ของการเดินเล่นตามศูนย์การค้า ฯลฯ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี ข้อได้เปรียบของข้อมูลโครงการนี้ก็คือ เป็นข้อมูลตัวอย่างที่เป็นตัวแทนระดับประเทศ ทำให้การศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างในการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนไทย ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์อย่างมาก การเก็บข้อมูลนี้มีลักษณะครอบคลุมทั่วประเทศเช่นนี้ ไม่สามารถดำเนินการได้โดยบุคคลเดียว หรือนักวิจัยกลุ่มเล็กๆ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ในครั้งนี้

สามารถกล่าวได้อย่างเต็มที่เป็นข้อมูลระดับประเทศอย่างแท้จริง เพราะยังไม่มีผู้ศึกษาการใช้เวลาว่างของกลุ่มเยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างระดับประเทศมาก่อน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ก. ตัวแปรตาม คือ การใช้เวลาในกิจกรรมต่างๆ 11 ประเภท ได้แก่

- 1) การรับฟังวิทยุ-ฟังเทป
- 2) การรับชมโทรทัศน์
- 3) การชมวิดีโอ
- 4) การชมมหรสพต่างๆ
- 5) การอ่านหนังสือพิมพ์
- 6) การอ่านหนังสือ
- 7) การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย
- 8) การสังสรรค์
- 9) การเดินเล่นตามศูนย์การค้า
- 10) การเดินเล่นตามสวนสาธารณะ
- 11) การทำงานอดิเรก

ข. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1) ปัจจัยทางประชากร
  - 1.1 อายุ
  - 1.2 เพศ
  - 1.3 ขนาดของครัวเรือน
- 2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม
  - 2.1 ระดับการศึกษาของเยาวชน
  - 2.2 การมีงานทำ
  - 2.3 เขตที่อยู่อาศัย
  - 2.4 ศาสนา
  - 2.5 ภาคที่อยู่อาศัย

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรตาม ใช้คำจำกัดความตรงตามคำจำกัดความที่ใช้ในรายงานผลการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและการใช้เวลาของประชากรไทย พ.ศ.2533 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2536: 4-5)

1.1 การใช้เวลาว่าง หมายถึง การใช้ระยะเวลาออกเหนือการทำงานและปฏิบัติภาระกิจประจำวันในกิจกรรมทางนันทนาการแต่ละประเภท (ชั่วโมง/สัปดาห์)

1.2 การรับฟังวิทยุ-ฟังเทป หมายถึง การรับฟังวิทยุจากสถานีถึงวิทยุกระจายเสียงโดยตรง หรือถ่ายทอดจากสถานีวิทยุกระจายเสียง ณ สถานที่ใดก็ได้ โดยรวมถึงการฟังเทปบันทึกเสียงด้วย

1.3 การรับชมโทรทัศน์ หมายถึง การดูโทรทัศน์ที่แพร่ภาพโดยสถานีวิทยุโทรทัศน์หรือสถานีถ่ายทอดโทรทัศน์ หรือการดูโทรทัศน์ที่ส่งมาตามสาย โดยจะดูจากสถานีใดก็ได้ ทั้งนี้ไม่รวมถึงการดูโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชกับรายการของมหาวิทยาลัยรามคำแหงเพื่อการสอบ

1.4 การชมวิดีโอ หมายถึง การดูเทปบันทึกภาพด้วยวิดีโอที่นายทางเครื่องรับโทรทัศน์ในสถานที่ใดก็ได้ ยกเว้น

1. โทรทัศน์วงจรปิดสำหรับการศึกษาในสถานศึกษา

2. การชมวิดีโอที่จะต้องเสียค่าเข้าชม หรือเสียค่าใช้จ่ายอื่นๆ แทนค่าเข้าชม

1.5 การชมมหรสพต่างๆ หมายถึง การชมการแสดงที่ให้ความบันเทิง ฯลฯ เช่น ภาพยนตร์ ดนตรี ลิเก โขน หนังตะลุง หมอลำ มโนราห์ ลำตัด จั๊ว และอื่นๆ ซึ่งครอบคลุมถึงการชมมหรสพทั้งที่ต้องเสียค่าชมและไม่ต้องเสียค่าชม

1.6 การอ่านหนังสือพิมพ์ หมายถึง การอ่านสิ่งพิมพ์ที่ออกเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ มีเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับข่าวและสถานการณ์ในปัจจุบัน สิ่งพิมพ์นี้มักออกเป็นรายวัน หรือราย 5 วัน หรือราย 7 วัน หรืออื่นๆ แต่ไม่ทิ้งช่วงมากเกินไป ไม่เย็บเล่ม และไม่มียก

1.7 การอ่านหนังสือ หมายถึง การอ่านสิ่งพิมพ์ที่มีการเย็บเล่ม เนื้อหาเกี่ยวกับข่าวสาร ความรู้ สารคดี นิยายและอื่นๆ ที่อ่านเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน หรือให้ความรู้ทางวิชาการ เช่น นิยายสาร นวนิยาย หรือหนังสืออ่านต่างๆ วารสาร ตำรา หรือหนังสือที่เกี่ยวกับความรู้ต่างๆ

1.8 การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย หมายถึง การเล่นกีฬาที่มีการแข่งขัน โดยมิถุนกันท์ มิกติกกา รวมทั้งการออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสุขภาพของร่างกาย

1.9 การสังสรรค์ หมายถึง การพบปะ พูดคุย เป็นต้น

1.10 การเดินทางตามศูนย์การค้า หมายถึง การเดินทางตามศูนย์การค้าเพื่อพักผ่อน

1.11 การเดินทางตามสวนสาธารณะ หมายถึง การเดินทางตามสวนสาธารณะเพื่อ

พักผ่อน

1.12 การทำงานอดิเรกต่างๆ เช่น การปลูกต้นไม้ การเลี้ยงสัตว์ การทอเสื่อ การจักสาน การทำอาหารฝีมือ และอื่นๆ

2. ตัวแปรอิสระ

2.1 เพศ หมายถึง เพศของเยาวชนแบ่งเป็น เพศชาย-หญิง

2.2 อายุ หมายถึง อายุเต็มปีของเยาวชน ณ วันที่เก็บข้อมูล ซึ่งการศึกษานี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ อายุระหว่าง 15-19 ปี และ 20-24 ปี

2.3 ขนาดของครัวเรือน หมายถึง จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เยาวชนอาศัยอยู่ โดยจัดออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ ครัวเรือนขนาดเล็กมีสมาชิก 1-4 คน, ครัวเรือนขนาดกลางมีสมาชิก 5-6 คน และครัวเรือนขนาดใหญ่มีสมาชิกตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป

2.4 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของเยาวชน ในการศึกษาครั้งนี้ จำแนกระดับการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า, ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเทียบเท่า และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและสูงกว่า

2.5 ภาวะการมีงานทำ หมายถึง การทำงานหรือประกอบอาชีพของเยาวชน ณ วันที่เก็บข้อมูล โดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ เป็นนักเรียน, ทำงานภาคเกษตรกรรม และทำงานนอกภาคเกษตรกรรม

2.6 ศาสนา หมายถึง ความเชื่อ หรือความศรัทธาของเยาวชน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ เยาวชนที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาอื่นๆ

2.7 เขตที่อยู่อาศัย หมายถึง เขตที่บ้านเรือนซึ่งเยาวชนอาศัยอยู่ แบ่งเป็น 2 เขตคือ เขตเมือง (เขตเทศบาล) และเขตชนบท (นอกเขตเทศบาล)

2.8 ภาคที่อยู่อาศัย เป็นการแบ่งพื้นที่ตามเขตการปกครอง แต่แยกกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองที่มีลักษณะพิเศษออกต่างหาก จำแนกออกเป็น 4 ภาค คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร

ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

ลักษณะทั่วไปของประชากรที่เป็นตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้จำแนกตามลักษณะภูมิหลังทางประชากรคือ อายุ เพศ ขนาดของครัวเรือน ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมคือ ระดับการศึกษา ภาวะการทำงาน ศาสนา เขตที่อยู่อาศัย และ ภาคที่อยู่อาศัย ได้แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของตัวอย่างในแต่ละหมวดตัวแปรปรากฏในตารางที่ 1 และตารางที่ 2 จะเป็นการแสดงจำนวนและร้อยละของเยาวชนที่เข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภท จำนวนตัวอย่างในตารางที่แสดงอาจไม่เท่ากันทุกตัวแปร ทั้งนี้เพราะมีการตัดจำนวนตัวอย่างที่ไม่ทราบ ไม่ตอบของตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษา สำหรับลักษณะข้อมูลทั่วไปมีรายละเอียดแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

1. ลักษณะภูมิหลังของประชากรตัวอย่าง

อายุ เมื่อจำแนกเยาวชน ไทยที่ตกเป็นประชากรตัวอย่างในการศึกษาตามกลุ่มอายุ พบว่า เป็นเยาวชนอายุระหว่าง 15-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.1 ซึ่งมากกว่าเยาวชนที่อยู่ในกลุ่มอายุ 20-24 ปีเล็กน้อย คือร้อยละ 47.9

เพศ กลุ่มเยาวชนอายุระหว่าง 15-24 ปี ที่ตกเป็นประชากรตัวอย่างเมื่อจำแนกตามเพศพบว่าเยาวชนไทยเป็นเยาวชนหญิงมากกว่าเยาวชนชายคือ อัตราร้อยละ 53.1 และ 49.9 ตามลำดับ

ขนาดของครัวเรือน เมื่อนำขนาดของครัวเรือนที่เยาวชนอาศัยอยู่มาแบ่งกลุ่มเยาวชนพบว่า เยาวชนไทยส่วนใหญ่อยู่ในครัวเรือนที่มีขนาดเล็กที่มีสมาชิกในครัวเรือน 1-4 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 รองลงมาคือเยาวชนที่อยู่ในครัวเรือนขนาดกลาง (มีสมาชิกในครัวเรือน 5-6 คน) คิดเป็นร้อยละ 38.6 และเยาวชนที่เหลืออยู่ในครัวเรือนขนาดใหญ่ซึ่งมีสมาชิกในครัวเรือน 7 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 21.5

ระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการศึกษาของเยาวชนที่เป็นตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้พบว่า ส่วนใหญ่คือร้อยละ 59.1 เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า รองลงมา เป็นกลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 21.2 และ 19.7

ภาวะการทำงาน พบว่าเยาวชนมีการทำงานในภาคเกษตรกรรมมากกว่าเยาวชนที่ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 33.5 และ 32.5 ตามลำดับ นอกจากนี้ยัง พบว่าเยาวชนไทยยังมีสภาพเป็นนักเรียนและนักศึกษาอีก ถึงร้อยละ 34 ของเยาวชนทั้งประเทศ

เขตที่อยู่อาศัย เมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยที่บ้านเรือนของเยาวชนตั้งอยู่มาเป็นเกณฑ์แบ่งกลุ่มเยาวชน พบว่า เยาวชนไทยส่วนใหญ่อยู่ในเขตชนบท คิดเป็นร้อยละ 61.4 และอีกร้อยละ 38.6 เป็นกลุ่มที่อยู่ในเขตเมือง

ศาสนา เกี่ยวกับการนับถือศาสนาของเยาวชนพบว่า เยาวชนไทยเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 94.8) นับถือศาสนาพุทธซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติ และมีเยาวชนที่นับถือศาสนาอื่นๆ อีกเพียงร้อยละ 5.2 เท่านั้น

ภาคที่อยู่อาศัย การกระจายตัวของกลุ่มเยาวชนไทยที่เป็นตัวอย่าง จำแนกตามภาคที่อยู่อาศัย พบว่า สัดส่วนของเยาวชนอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงสุดคือ ร้อยละ 28.8 รองลงมาคือ เยาวชนที่อาศัยอยู่ในภาคกลางร้อยละ 23.1 ในกรุงเทพมหานครร้อยละ 20.0 ภาคเหนือร้อยละ 14.5 และภาคใต้ร้อยละ 13.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของเยาวชนอายุ 15-24 ปี จำนวนตามลักษณะภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม

ลักษณะภูมิหลัง	ร้อยละ
อายุ	
15-19 ปี	52.1 (8,117)
20-24 ปี	47.9 (7,462)
รวม	100.0 (15,579)
เพศ	
ชาย	46.9 (7,310)
หญิง	53.1 (8,269)
รวม	100.0 (15,579)
ขนาดของครัวเรือน	
เล็ก	39.9 (6,223)
กลาง	38.6 (6,006)
ใหญ่	21.5 (3,350)
รวม	100.0 (15,579)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะภูมิหลัง	ร้อยละ
การศึกษา	
ระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า	59.1 (8,957)
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและเทียบเท่า	19.7 (2,991)
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและสูงกว่า	21.2 (3,215)
รวม	100.0 (15,163)
ภาวะมีงานทำ	
นักเรียน	34.0 (5,015)
ทำงานภาคกสิกรรม	33.5 (4,941)
ทำงานนอกภาคกสิกรรม	32.5 (4,790)
รวม	100.0 (14,746)
ศาสนา	
ศาสนาพุทธ	94.8 (14,766)
ศาสนาอื่นฯ	5.2 (813)
รวม	100.0 (15,579)
เขตที่อยู่อาศัย	
เขตเมือง	38.6 (6,009)
เขตชนบท	61.4 (9,570)
รวม	100.0 (15,579)
ภาคที่อยู่อาศัย	
กรุงเทพมหานคร	20.0 (3,109)
ภาคกลาง ยกเว้น กทม.	23.1 (3,619)
ภาคเหนือ	14.4 (2,236)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	28.8 (4,483)
ภาคใต้	13.7 (2,132)
รวม	100.0 (15,579)

2. การใช้เวลาว่างในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนไทย :

เยาวชนไทยใช้เวลาว่างนอกเหนือจากการทำงานในการรับชมโทรทัศน์มีจำนวนมากที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 85.1 รองลงมาคือ การรับฟังวิทยุ-ฟังเทปร้อยละ 73.1 อ่านหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 33.4 อ่านหนังสือต่างๆ ร้อยละ 30.2 มีการสังสรรค์กันร้อยละ 25.8 และมีเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย ร้อยละ 21.0 นอกนั้นใช้เวลาว่างในกิจกรรมการเดินเล่นตามศูนย์การค้า, การชมมหรสพต่างๆ, การชมวิดีโอ, การทำงานอดิเรก และการเดินเล่นตามสวนสาธารณะ มีจำนวนค่อนข้างน้อย หรือคิดเป็น ร้อยละ 12.8, 11.8, 7.2, 7.0 และ 3.3 ของเยาวชนทั้งหมด ตามลำดับ ดังปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของเยาวชนอายุ 15-24 ปี ที่ใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการ แต่ละประเภท

ประเภทกิจกรรมนันทนาการ	ร้อยละ
การรับชมโทรทัศน์	85.1 (13,250)
การรับฟังวิทยุ-ฟังเทป	73.1 (1,382)
การอ่านหนังสือพิมพ์	33.4 (5,210)
การอ่านหนังสือ	30.2 (4,708)
การสังสรรค์	25.8 (4,015)
การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย	21.0 (3,278)
การเดินเล่นตามศูนย์การค้า	12.8 (1,989)
การชมมหรสพต่างๆ	11.8 (1,837)
การชมวิดีโอ	7.2 (1,128)
การทำงานอดิเรก	7.0 (1,093)
การเดินเล่นตามสวนสาธารณะ	3.3 (516)
(N = 15,579)	

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้คือ

1. การวิเคราะห์เบื้องต้นเกี่ยวกับเยาวชนในเขตเมืองและเขตชนบท โดยใช้คำร้อยละ แสดงลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

2. วิเคราะห์หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามแต่ละตัว จำแนกตามตัวแปรอิสระ และทดสอบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ ด้วยวิธีวิเคราะห์การแปรผัน (Analysis of Variance - ANOVA) และการวิเคราะห์จำแนกหมู่ (Multiple Classification Analysis - MCA) ซึ่งการนำเสนอตารางการวิเคราะห์อยู่ในรูปแบบของการวิเคราะห์จำแนกหมู่ โดยที่

การวิเคราะห์การผันแปร : เป็นการวิเคราะห์ทางสถิติที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมจำแนกแต่ละตัว กับ ตัวแปรตามได้แก่ กิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภท ว่ามีอิทธิพลต่อกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับเท่าใด ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดให้ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามนั้น จะต้องมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และต่ำกว่า

การวิเคราะห์จำแนกหมู่ : เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละหลายตัว กับตัวแปรตามหนึ่งตัวพร้อมๆกัน สามารถศึกษาดูความแตกต่างในหน่วยวิเคราะห์ที่เป็นกลุ่มย่อยของตัวแปรอิสระแต่ละตัวว่า มีปริมาณหรือค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ทั้งก่อนและหลังควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ